

Social bæredygtighed – hvad skal landbrugere faktisk forholde sig til

Af Christina Udby Hansen

Forkortelserne er mange, og der svirrer rygter om, hvad man som landmand kan blive afkrævet af dokumentation omkring social bæredygtighed altså S'et i ESG. Innovationscenteret har arbejdet med sagen fra flere vinkler, og her er samlet, hvad landbrugere kan forvente gælder minimum frem til medio 2026.

I en verden fuld af forkortelser er det nødvendigt at slå de vigtigste fast fra start.

ESG er en forkortelse for de engelske ord environmental, social og governance. Danske landmænd er begyndt at arbejde med ESG for egen bedrift, typisk med afsæt i E og først med klimahandlingsplaner, biodiversitetsløft mm. G handler meget om management og drift af gården, mens S den sociale vinkel er mindre beskrevet.

CSRD referer til EU-direktivet "Corporate Sustainability Reporting Directive" (CSRD), som er en bæredygtighedsrapportering, som fra regnskabsåret 2024 er rullet ud over store virksomheder, som derfor er mødt med nye krav til afrapportering. CSRD sætter rammerne for, hvilke virksomheder der skal rapportere om deres bæredygtighed (alle typer meget store virksomheder).

ESRS står for European Sustainability Reporting Standards. Det er de standarder for bæredygtighedsrapportering, der gælder for alle de virksomheder, der er omfattet af Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). ESRS dækker hele spektret af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige spørgsmål. ESRS sætter rammerne for, hvad der skal rapporteres om.

EU har valgt, at udrulning af de nye krav starter ved de største virksomheder. Det betyder, at ingen danske landbrug pt. er direkte udpeget, da selv de største bedrifter, er mindre end størrelseskravene angiver. Der hvor det alligevel kan berøre landbrug er, når de virksomheder, som der handles med, er så store, at de faktisk skal indlevere de nye bæredygtighedsoplysninger. Der kan landbrugere blive berørt i forhold til at skulle levere data som en del af værdikæden til den større virksomhed.

EU offentliggør efter planen i sommeren 2026 en sektorspecifik ESRS målrettet landbrugssektoren. Der forventes en standardisering af måle- og oplysningskravene, men indtil da er det nødvendigt at navigere efter forventningerne.

I Innovationscenteret er der blevet arbejdet med, hvilke forventninger de økologiske landmænd har til emnet social bæredygtighed. Resultaterne af de empiriske undersøgelser kan der læses ind i her: [Landmænd: S'et i ESG er svært at sætte i skema](#)

Der er ambitionerne ganske høje, og der er mange overvejelser i forhold til mere bløde og ikke målbare værdier i spil. Derfor har Innovationscenteret bedt om en vurdering af indholdet i den udarbejdede rapport i forhold til de hardcore krav, som landbrugere forventeligt kan blive mødt af fra store virksomheder, som skal bruge data.

Det har resulteret i dette notat indsæt link og læg rapport ind i Umbraco) [Økologiske landmænds erfaringer med S perspektiveret.pdf](#)

I ESRS har EU opstillet 1.086 datapunkter, men ”kun” 161 af dem er obligatoriske. 656 punkter skal vurderes individuelt i forhold til virksomheden og kun medtages, hvis de er væsentlige. 269 punkter er frivillige. Ud af dem kan landbrugere kun forventes at skulle levere data ind til en meget mindre del og skal samtidig kun forholde sig til de dele, som reelt handler om kategori ”S2”, som omhandler arbejdstagere i værdikæden.

I praksis forventes det, at der kan blive tale om oplysninger om landbrugsvirksomhedernes:

- Arbejdsvilkår
- Ligebehandling og lige muligheder for alle
- Andre arbejdsrelaterede rettigheder (ingen børne- eller tvangsarbejde, passende boliger mm.).

Læs mere i rapporten.

Selv om det endnu ikke er et krav, at alle landbrug skal have en ESG-afrapportering for bedriften, så er det allerede nu muligt at arbejde med flere dele af det som led i strategi- og udviklingsarbejdet for bedriften. Her vil flere af de elementer, som de økologiske landbrugere selv har peget på inden for Social bæredygtighed, kunne have værdi, også når andre som eks. den finansielle sektor skal vurdere på rapporten for bedriften.

Kontakt

Julie H
Christina